

liko zamogla. Z daljnim doplačevanjem pa nikakor ne kaže. Kajti akcijonarji so uže dovolj zgubili s tem, da so se na poštenje opravičnega sveta i ravnateljstva zanašali, torej se nikakor ne spodobi jih še dalje skubsti. Res je sicer, da se delnice na 200 gld. glasé, i da se tudi lahko do te svote povišajo, toda le če kaže in če sami delničarji to sklenejo, kar bi gotovo radi stouili, ako bi se s premoženjem tako vestno gospodarilo, da jim bi banka po 6% dividende plačevala, kakor se je pri pristopu obetalo, zdaj pa je novo doplačevanje skoro popolnoma nemogoče. Ako pa ravnateljstvo brez obzira le to povdarja, da ima pravico delničarje k doplačevanju siliti, naj vé, da imajo tudi delničarji pravico — ravnateljstvo, ves opravični svet i sploh vse, ki so propada banke kaj krivi, v sodnijsko preiskavo i na tožno klop spraviti, kar sleherni zasluži, kateri izročeni mu denar zapravi, zanašajé se na to: „vsaj bodo delničarji doplačali vse, kolikor bo treba“. Res žalostno do kraja je, da je pri nas na slovenskej zemlji z edinim našim domačim denarnim zavodom tujcem v posmeh i nam v sramoto do tega prišlo; kajti če bi se bilo z bankinim premoženjem previdno, pošteno i vestno ravnalo, bila bi banka „Slovenija“ vse druge enake zavode na domačej zemlji izpodrinila i prekوسila; tako pa nam je naša edina zavarovalna banka mora postala, ki nas neusmiljeno tlačí i tudi vse drugo vspešno delovanje i napredovanje na narodnem polju zavira!

Iz Medvedove doline. (O banki Sloveniji) smo prejeli dopis, kateri dokazuje, da je njeno vse podvzetje od konca do kraja sleparija ali „švindl“ in naposled tako sklepa: najboljšé je tedaj, da se ta mrtvec 3. avgusta slovesno pokoplje, ter likvidira. Ako bi se pa vendar drugače sklenilo, se mora tudi uradovanje predrugačiti. Lí je resen pri zastopnikih toliko tirjatve, kakor „Gospodar“ št. 26. priobčuje, to svedoči, da načelnik ognja ni na svojem mestu. Enako se naj nikomur zastopništvo ne izroči, ki ni ob enem tudi delničar, sicer je le „dvanajstkrajcarčnik“ — gleda le na svoj nego na banke korist, ker brezvestno previsoko zavaruje, da le več 12 krajcarjev dobiva!

Politični ogled.

Vojska na Turškem. V začetku pretečenega tedna so Turki in jihovi prijatelji po svetu zatrobili turški razglas, po katerem je knez Milan odstavljen, Srbom pa ukazano povsod orožje položiti in turško vojno v srbske trdnjave sprejeti. Ker se za razglas turški nihče ni zmenil, se je res začela od strani Turkov močno napadalna vojska. Na večih mestih so hotli v Srbijo, a povsod bili so odbiti. Pri napadih zgubili so Turki veliko ljudi. Turški glavni poveljnik Kerim-paša je v Sredecu zbral 40.000 mož in se začel pomikati proti Nišu, kder ima Ejub-paša 30.000 mož. Tej močni turški vojni se je general Črnajev modro

in o pravem času umaknil, da se s svojimi 50.000 Srbi laglje v bran postavi z bolj združenimi močmi. Kerim-paša je sedaj v Nišu in nameni udariti čez srbsko mejo, kder utegne brž do velike bitke priti. General Črnajev je med tem obiskal vojno Cahovo na jugu in pa vojno Lješaninovo, ki brani Srbijo ob reki Timok. Dvakrat bil je pretečeni teden tukaj boj, 18. in 22. julija. Prvokrat je „rezni“ Lješanin, videvši, da ga Turki nameravajo napasti, nje sam prejel, ter s 13.000 Srbi naglo udaril čez Timok in Osman-paši do poldneva vzel 3 šance pri Izvoru. Toda okoli dveh zapazi, kako Fazli-paša s 6000 vojaki Turkom naglo na pomoč hiti. Sedaj pa reče vrli Lješanin: otroci, sedaj pa le nazaj! In preden je Fazli-paša došel, bili so Srbi zopet na srbski zemlji in so mostove čez Timok podrlí. Turki so sicer hotli čez vodo, pa srbska artilerija in dobro nastavljeni streli so jih zavrnoli. Više 3000 Turkov je mrtvih obležalo. Dne 22. julija je Fazli-paša ponovil svoj napad, pa je bil odbit. Med tem so srbski prostovoljci združeni z Bolgari za hrbtom Osman-paše blizu do Vidina prodrli in potem se zopet vrnoli požgavši Čerkeske vesi. Na zapadni strani ob Drini in Savi je general Alimpič mislil, da pridobi mesto Bjelino, a varal se je. Turki so celo iz Travnika sredi Bosnije privlekli vojakov in so 19. julija divje naskočili Alimpičevo vojno. Boj je trajal do večera. Grozna ploha se je vtila in nadaljšno preganjanje Turkov ustavila, ki so bili popolnem tepeni. Srbi so prodrli celo blizu do Bjeline in drugi den 200 Turkov pokopali; više 4000 ranjenih Turkov leži v Bjelini. Knez Milan je generalu Alimpiču poslal zahvalno pismo in zlati križec Takovski. Više nad Alimpičem je Dželaledin-paša (rodem Poljak, tedaj krščen Slavjan — ob grdoba) hotel vzeti Mali-Zvornik pa je bil hudo tepen. Palo mu je 300 Turkov. Še više in dalej na južno je arhimandrit Dukič Turke ob vodi Lim premagal in tudi Cah je 24. julija močen napad Turkov sijajno odbil. Čolič-Antič pa je 4000 Srbov poslal proti Mitrovici ter je stezo zaprl med železniško postajo v Mitrovicah in med Novim-pazarom. Tako so Turki v Bosniji popolnem zgubili zvezo z Carigradom. — Črnogorci se boljše bijejo doma na južni strani proti Skadarju, od koder hoče 20.000 Turkov vdreti v Črnogoro, kakor pa v Hercegovini. Ondi je Petrovič zopet zmagal, čeravno ima samo 6000 junakov pod seboj. Med tem pa je knez Nikola tako počasno napredoval v Hercegovini, da je Muktar-paša čas imel vrniti se s 13 bataljoni iz Serajeva in zopet priti v Mostar in še Nikoli nasproti iti. V soteski med Blagajem in Nevesinjami je Nikola bil tepen in primoran umakniti se. Ta pobitka utegne nevarna biti, ker so Črnogorci preveč raztrošeni po Hercegovini. V Bosniji je vstaš Golub v naskoku vzel mesto Skender-Vakup 18. julija. Pogorelo je 100 hiš. Golub je zaplenil 1100 volov, 1200 ovac in 14 kanonov. Vstaš Jelič je v Vučji planini blizu

Save naskočil s 3000 junaki 5 turških bataljonov, ko so ravno skozi sotesko marširali, ter jih mnogo ubil, vse pa razpršil, da so zbežali, kamor je kateri mogel. Turki pravijo, da so napali vstaše zbrane v Grmec planini in nje pobili. Ali je res ali ne, tega še ne vemo. Vsekako pa kaže to, da so vstaši Bosenski čedalje bolj številni, gotovo zato, ker od Alimpiča dobivajo podpore. Vstanev v Bolgariji se širi zlasti za hrbtno turške vojske v Sredecu, ki utegne Turkom še poguben biti, ako jih v Srbiji le nekoliko nesreča dobiti. V Makedoniji je že 4000 orožanih vstašev. Tudi Albanci delajo Turkom preglavice in bodo brž s Srbi potegnoli, kedar se bo enkrat zmaga na njihovo stran nagnila.

Avstrijske dežele. Nekaj pri nas gotovo vre zoper sedanjo liberalno, nemško-magjarsko gospodstvo. Od mnogih strani se kažejo Slavjanom prijaznija lica, kakor pred nekaterimi tedni. V dokaz temu je, da je gotovo bil grački liberalec in Slavjanežerec Rechbauer pri vodji Čehov, pri slavnem dr. Riegerju v Pragi. Prosil ga je, naj ministerstvu priskoči v bližajoči se sklenitvi nove pogodbe z Ogersko ter pomaga Magjare krotiti. Slavn dr. Rieger pa je zvitemu lisjaku odgovoril, da se Čehove s takimi ljudmi, kakoršni so sedanji ustavoverni ministri in g. Rechbauer nikdar ne bodo v politične dogovore spuščali. Ves poparjen je grački doktor odstopil; po novinah nemških pa se je tajilo, da bi bil kedaj z dr. Riegerjem govoril. — Laški kraljevič Humbert se je s svojo soprugo črez Tirolsko peljal na Rusko. V Tridentu so ga tamošnji Lahi s „evviva“ ali živijo klici sprejeli in mu izročili pismo, v katerem ga veleizdajalski prosijo, naj jim pomaga brž pod italijansko kraljestvo priti. — Zastran pomankanja učiteljev postavimo semkaj novico, da imajo v nekem tržiču pri Gradcu za 150 otrok tri učitelje, med tem, ko na kmetih po 150 otrok še jednega učitelja nima. Sicer pa čedalje bolj vidimo, da bo nova šolska postava morala popravljen biti. Skoro v vsakej župniji druga ni, kakor sam prepir in nered pri šolah. Vsak hoče ukaževati, nihče pa kaj storiti. Prtena gosposka se bo res hitro zdelala. — Minister Stremajer ni hotel priti v Lipnice, kamor so ga jegovi volilci pozvali na dogovor. To jim je ljub poslanec! Angleški ministri si pa štejejo v največjo čast pred svoje volilce stopiti in jim račun dati od svojega poslaniškega delovanja. Lipničani Stremajerja gotovo ne bodo več volili. — Magjari so v 9 letih napravili 450 milijonov dolga; strašne dače že ne morejo obresti pokrivati; leta 1877 mora Ogerska napovedati krido, če mi ne prevzemo magjarskih dolgov, kar pa menda ne bomo storili. No, kaj pa bo Magjar tedaj začel? — Nemški listi poročajo, da se Avstrija pripravlja na vojsko. V Dalmaciji stoji 30.000 mož, gotovo več pa kraj Save. Nam se zdi, da bomo šli v Bosnijo. Dobro!

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XLVIII. Verona je staroslavno mesto pozidano ob šumečej reki Adige, ki iz visokih Tirolskih planin priteka, ter je naslonjeno na visoko in široko goro. Prebivalcev v njem bo kakih 60.000. Verona slovi po svetu kot močna trdnjava. In res, iz brega gledajo številni nasipi, šance in stolpi ali kasteli, kojih je vseh 34. V mestu zanimiva tujca najbolj staro rimsko gledališče — arena — najbrž za rimskega cesarja Dijoklecijana postavljeno. Stopnicam podobno se vrstijo na višino klopi iz sivega marmorja v okrog druga za drugo. Za Napoleona I. se je v teh prostorih vršilo zborovanje ljudstva. Navzočih je bilo 60.000 ljudi in ni bilo gneče. Iz tega si lahko vsak domisli, koliko mora ovo starodavno gledališče biti! Toda zob starosti je stav že precej skrhal, da je bolj razvalini podoben, kakor pa gledališču. Krasen razgled razveseli tujca, ako se poda na vrt plemenitaša Giusti-ja — giardino Giusti. Na ravani daleč proti južni strani se vidi Villafranca. Tam blizu je bila nesrečna bitka Solverinska in potem shod našega cesarja z Napoleonom III., pri katerem se je mir sklenol. Avstrija je zgubila Lombardijo. Kako uro od Villafranca je Custozza, kder so naši vojaki Pijemonteze že dvakrat, prvič l. 1848. in drugič l. 1866 popolnem potolkli. Vrt Giustijev zasluži tudi zato obiskati, ker v njem raste kakih 200 prekrasnih dreves cipres. Nekatere so daleč črez 1000 let stare in po 40 metrov visoke. Izmed cerkva najlepša je stolna, res častitljiv stav iz 14. stoletja v gotiškem ali nemškem slogu. Cerkev sv. Anastazije je tudi gotiška, toda z marmorjem res preobložena. Potrata z marmorjem je razumljiva. Blizu Verone je namreč tje proti Tirolskemu velika ruda, v kateraj se marmor lomi.

Drugi den smo Verono zapustili in se z vlakom peljali na Tirolsko. Na meji našega cesarstva pri železniški postaji Peri preiskujejo potnike. Vsak mora svojo klozno razvezati in pokazati. Navadno druga ne najdejo, kakor omazano perilo. Čem bolj je preiskovalec radoveden, temveč omazanega si mora nagledati. Pri tej postaji čakajo potnika že avstrijski vagoni in kondukterji, kar človeku silno dobro stori, kateri je več časa od domovine ločen bil. Med zamotanimi gorami in strmim pečevjem se pripeljamo do Tridenta. Spomin na predzadnji občni cerkveni zbor me je zvalil v mesto, ki je majhno. Tesno dolino in mesto se najlepše pregleda od lične cerkve na kapucinskem bregu, kder je tudi samostan. Pred cerkvico stoji velikansk križ. Hitro za samostanom je bogata ruda za marmor. Na znojju bregovem je pozidana kosarna, tudi iz marmorja, tedaj gotovo dragocena kosarna. Trident šteje sedaj 17.000 duš in je bil nekdanj premožniši. Nekdanje blagostanje se skoro nikder več ne pozna. Prebi-